

Ἦν [α' πρόσωπο ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, χρόνου Παρατατικοῦ τοῦ ῥ. εἰμί: ὑπάρχω, εἶμαι, βρίσκομαι] δὲ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. 11 καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα [θηλ. γένους μετοχή Ἐνεστ. τοῦ ῥ. συγκύπτω, σύνθετο: σύν+κύπτω= κάμπτωμαι, καμπουριάζω] καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι [ἀπαρέμφατο Ἄορ. (ἀνέκυψα) τοῦ ῥ. ἀνακύπτω, σύνθετο: ἀνα (Ξανά) + κύπτω (=σκύβω)] εἰς τὸ παντελές (σύνθετο: πᾶν+τέλος· εἰς τὸ παντελές= ἔξ ὀλοκλήρου, καθόλου). 12 ἰδὼν [ἄρσεν. γένους μετοχή Ἄορ. (εἶδον) τοῦ ῥ. ὀράω-ῶ= βλέπω· ὁ ἰδών, ἡ ἰδοῦσα, τό ἰδόν] δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι [β' πρόσωπο ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, χρόνου Παρακειμένου (ἀπολέλυμαι), τοῦ ῥ. ἀπολύω, σύνθετο: ἀπό+λύω] τῆς ἀσθενείας σου· 13 καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα [ἀμέσως, στή στιγμή] ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. 14 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἑθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἔξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς [δοτικὴ πληθυντικὴ τοῦ θηλυκοῦ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας: ὅς, ἡ, ὅ· ἐν αἷς= στὶς ὁποῖες] δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. 15 ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βῶν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; 16 ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὗσαν ἦν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει [γ' ἐνικό πρόσωπο, χρόνου Παρατατικοῦ τοῦ ῥ. δεῖ= πρέπει, εἶναι ἀνάγκη] λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι [ἀντικείμενος= ἀντίθετος, ἐναντίος] αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

08/12/2019, Κυριακή Γ' Λουκά 1γ' 10-17
Θεραπεία συγκύπτουσας γυναίκας

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γερασίμου Ἰλισίων

Διαδικτυακά μαθήματα γιὰ τὴν κατανόηση
τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης

www.agios-gerasimos.gr

Ἀθήνα 2019

ΜΑΘΗΜΑ 1°

Α. Φθόγγοι – Γράμματα

ΦΘΟΓΓΟΙ και ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πρώτη ἄρθρωση του ὄρου εἶναι τὸ φώνημα, δηλαδή ὁ **φθόγγος** (ἀπὸ τὸ ρῆμα φθέγγομαι= βγάζω φωνή, ὀμιλῶ). Εἶναι ἡ ἀπλῆ φωνή πού ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ φωνητικά μας ὄργανα.

Κάθε λέξη πού προφέρουμε ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕναν ἢ περισσότερους φθόγγους, οἱ ὁποῖοι παριστάνονται μὲ γραπτὰ σημεῖα, πού ὀνομάζονται **γράμματα**. π.χ. ἡ λέξη **ἔλα** ἀποτελεῖται ἀπὸ 3 **φθόγγους**, πού παριστάνονται μὲ τὰ **γραπτὰ σημεῖα**: 'ε' 'λ' 'α'

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ – ΣΥΜΦΩΝΩΝ

Απὸ τὰ 24 γράμματα τῆς ἀλφαβήτου:

- τὰ 7 ὀνομάζονται φωνήεντα (= φωνάζουν):
α, ε, η, ι, ο, υ, ω
- τὰ 17 ὀνομάζονται σύμφωνα:
β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ

Τὰ 7 φωνήεντα διακρίνονται σέ:

βραχεία/βραχύχρονα: «ε» και «ο» (προφέρονταν σύντομα)

μακρά/μακρόχρονα: «η» και «ω» (προφέρονταν σέ διπλάσιο χρόνο ἀπὸ τὰ βραχεία, δηλαδή περίπου ὡς "εε" καί "οο")

δίχρονα: «α», «ι», «υ» (δύο χρόνοι)*

* ἐπειδή, ἀνάλογα μὲ τῆ θέση τους στή λέξη, διαρκοῦσαν εἴτε μακρό χρόνο (μακρά συλλαβή) εἴτε βραχύ (=σύντομο) χρόνο (βραχεῖα συλλαβή).

Τὰ 17 σύμφωνα διακρίνονται σέ:

	ΑΦΩΝΑ (9)			ΗΜΙΦΩΝΑ (8)	
	ψιλὰ	μέσα	δασέα	ύγρα	λ ρ
οὐρανικά (κατὰ τὴν προφορά τους σχηματίζεται φραγμός στόν οὐρανίσκο)	κ	γ	χ	ἔνρινα	μ ν
χειλικά (κατὰ τὴν προφορά τους σχηματίζεται φραγμός στὰ χείλη)	π	β	φ	συριστικό	σ (ς)
ὀδοντικά (κατὰ τὴν προφορά τους σχηματίζεται φραγμός στὰ δόντια)	τ	δ	θ	διπλὰ (σχηματίζονται μὲ ἔνωση 2 συμφώνων)	ζ ξ ψ
				ζ: δ, γ + j → κομίζω (κομιδή) ξ: κ, γ, χ + σ → ξένος, ἔξω [= θά ἔχω (χ+σ)] ψ: π, β, φ + σ → ψέμα, ἔβλαψε (= β+σ)	

☞ Δύο (2) σύμφωνα ἐνωμένα ἀποτελοῦν τὰ **σμπλέγματα**:

→ **μπ** (σμπαρασύρω), **ντ** (ἀντίπαλος), **γκ** (συγκερασμός),

→ ἐπιπλέον στὰ νέα ἑλληνικά ὑπάρχουν καί τὰ: **τσ** = τσάι, **τζ** = τζάμι

☞ Δύο (2) φθόγγοι πού προφέρονται ὡς μία φωνή ὀνομάζονται **δίφθογγοι**.

Κύριοι: αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, ηυ, ου	Καταχρηστικοί: α, η, ω		
αι ¹ = ε	υι ⁴ = ι	αυ ⁶ = αφ/αβ	α ⁹ (↔ αι) = α
ει ² = ι	ου ⁵ = ου	ευ ⁷ = εφ/εβ	η ¹⁰ (↔ ηι) = ι
οι ³ = ι		ηυ ⁸ = ηφ/ηβ	ω ¹¹ (↔ ωι) = ο

Παραδείγματα διφθόγγων:

Μιμηται¹ του⁵ Θεου⁵ (Εφεσ. ε',1). Εἰρήνη² ὑμῖν (Λουκ., κδ, 37).

Οὐδὲ⁵ ἐκεῖνοι³ ἐπίστευσαν⁷ (Μάρκ., 15, 13).

Υἱ⁴ Δαυιδ⁶ ἐλέησόν με (Μάρκ. 1, 48). Τὸ δὲ παιδίον¹ ηὔξανε⁸ (Λουκ., α, 80)

Ἀνέβη Ἰωσήφ ἀπογράψασθαι¹ σὺν Μαριὰμ τῇ¹⁰ μεμνηστευμένη¹⁰ αὐτῶ¹¹ γυναικί¹ (Λουκ., β, 5).

Ἐφανερώθη ἐν ἑτέρῳ⁹ μορφῇ¹⁰ (Μάρκ., 18, 12)